

PRINSIPIELL AVKLARING OM FORETAKSSTRAFF FOR ARBEIDSGIVER

13. oktober 2021

Tidligere denne uken ble det kjent at et selskap ble ilagt et forelegg på 1 million kroner i forbindelse med en dødsulykke på Tverlandet i 2019. Opprinnelig ble også arbeidsgiver som satte ut oppdraget ilagt et forelegg på 300 000 kroner. Partner i Arntzen de Besche Advokatfirma, advokat Mira Tengedal Torstenbø, og hennes team, har bistått som forsvarer for arbeidsgiver, før saken ble henlagt. Straffesaken reiser prinsipielle spørsmål og er av betydning for alle som setter ut oppdrag til andre virksomheter.

Saken omhandlet en arbeidsgiver som satte ut et oppdrag om rengjøring av bensintanker under bakken. I forbindelse med oppdraget ble det avtalt at arbeidsgivers skriftlige prosedyre skulle brukes under arbeidet. Interne rutiner hos oppdragstaker, og dens underleverandører, skulle ikke benyttes. Arbeidsgivers rutiner var oppdatert etter forskriftsendring i 2013 og i samsvar med regelverket. I strid med det avtalte benyttet likevel underentreprenøren sine egne interne rutiner under utførelsen av arbeidet. Disse rutineene åpnet for en avvikende fremgangsmåte i unntakstilfeller, i strid med regelverket. Under arbeidet oppstod en eksplosjon, som på tragisk vis tok livet av en ansatt hos underleverandøren.

I etterkant av ulykken ble forholdet anmeldt av Arbeidstilsynet. Arbeidstilsynet, sammen med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DBS), anførte at arbeidsgiver er pliktig å gjennomgå oppdragstaker og underleverandør sine interne rutiner selv om det er avtalt at disse rutineene ikke skal benyttes under arbeidet. En slik tolkning av regelverket var også grunnlaget for forelegget som opprinnelig ble utstedt av påtalemyndigheten til arbeidsgiver. Etter merknader fra Torstenbø og hennes team snudde imidlertid påtalemyndigheten, som var enig i at regelverket ikke kunne tolkes på denne måten. Arbeidstilsynet og DBS fastholdt sin lovtolkning og klaget inn henleggelsen til Riksadvokaten. Riksadvokaten var enig i henleggelsen og konstaterte kort at en slik forpliktelse som anført av Arbeidstilsynet ikke kan leses ut fra regelverket.

Saken aktualiserte også spørsmålet om straffeskyld for foretak. Innstillingene fra Arbeidstilsynet i denne saken viste at de ikke har forstått skyldkravet, slik det fremkommer i Høyesteretts nye avgjørelse fra april 2021 i HR-2021-797-A.

Saken gir en viktig avklaring av en bedrift sine plikter i forbindelse med utsettelse av et oppdrag og viser at det er fullt mulig å vinne frem selv før saken kommer opp for retten. Arbeidsgiver fikk full dekning av sakskostnader fra påtalemyndigheten (etter offentlig salæransatt).